

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง (Cross-sectional descriptive design) เพื่อศึกษาความชุกของภาวะวิตกกังวลในสตรีวัยเปลี่ยน และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะวิตกกังวลในสตรีวัยเปลี่ยนที่มารับบริการที่คลินิกวัยหมดประจำเดือน โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมาย (Target Population) คือ สตรีวัยเปลี่ยนที่มีอายุระหว่าง 45-59 ปี ที่มารับบริการที่คลินิกวัยหมดประจำเดือนโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์

ประชากรตัวอย่าง (Sample Population) คือ สตรีวัยเปลี่ยนที่มีอายุระหว่าง 45-59 ปี ที่มารับบริการที่คลินิกวัยหมดประจำเดือนโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ที่มีเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้ คือ เป็นสตรีที่ไม่มีปัญหาการได้ยิน การพูด การอ่าน สามารถสื่อสารได้ และสมัครใจให้ความร่วมมือในการวิจัย

ตัวอย่าง (Sample) คือ สตรีวัยเปลี่ยนที่มีอายุระหว่าง 45-59 ปี ที่มารับบริการที่คลินิกวัยหมดประจำเดือนโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์การคัดเลือกประชากร ตัวอย่าง สุ่มตัวอย่างแบบ simple random sampling ด้วยการจับฉลากจากบัญชีรายชื่อสตรีวัยเปลี่ยนที่มารับบริการวันละ 25 คน จากจำนวนทั้งหมดที่มาประมาณวันละ 50 คน โดยดำเนินการเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 จนกระทั่งถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2548 โดยคลินิกเปิดบริการสัปดาห์ละ 2 วัน คือวันอังคารและพุธ ในช่วงเวลา 8.00-12.00น.โดยผู้เข้าร่วมวิจัยใช้เวลาในการทำแบบสอบถามประมาณ 45 นาที หากจับฉลากได้ตัวอย่างที่ไม่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้จะทำการจับฉลากรายชื่อใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ขนาดตัวอย่าง (Sample size) คำนวณโดยใช้สูตรคำนวณของYamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ .05

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ประชากรทั้งหมดที่เป็นสตรีวัยเปลี่ยนที่มารับบริการที่คลินิก
วัยหมดประจำเดือนโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ตลอดปี
2546 จำนวน 1,124 ราย

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง กำหนดค่าความคลาด
เคลื่อนเท่ากับ .05

$$n = \frac{1,124}{1 + 1,124(.05)^2}$$

$$= 295$$

จากจำนวนประชากรทั้งหมด 1,124 คน คำนวณตัวอย่างประชากรได้กลุ่มตัวอย่าง 295 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล แบบสำรวจอาการในวัยหมดประจำเดือน แบบวัดเหตุการณ์ความเครียดในชีวิตในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม แบบวัดภาวะวิตกกังวล แบบสอบถามแต่ละส่วนมีรายละเอียด เกณฑ์ในการวัด และการให้คะแนน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่

ข้อมูลด้านประชากรสังคม คือ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ส่วนตัว รายได้ครอบครัว สถานภาพสมรส ศาสนา สภาพปัญหาทางการเงิน สภาพที่อยู่อาศัย จำนวนบุตร สภาพวะของประจำเดือน สภาพวะสุขภาพ และข้อมูลด้านบทบาทในครอบครัว คือ ลักษณะของครอบครัว บทบาทการเป็นแม่ การดูแลสมาชิกในครอบครัว สัมพันธภาพในครอบครัว จำนวนทั้งหมด 23 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสำรวจอาการในวัยหมดประจำเดือน(อ้างถึงใน เพ็ญรุ่ง เกิดสุวรรณ)

(71) ซึ่งใช้ในคลินิกสตรีวัยหมดประจำเดือน เป็นแบบประเมินที่เกี่ยวกับอาการและการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและจิตใจที่เกิดขึ้นในสตรีวัยหมดประจำเดือน โดยแบ่งอาการที่เกิดขึ้นเป็น 5 กลุ่ม มีจำนวน 30 ข้อ ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา(Content validity) จากสูตินรีแพทย์ ปิยะมาภรณ์ นิ่มสุวรรณ(44) หาค่าความเชื่อมั่นโดยนำไปใช้กับสตรีวัยหมดประจำเดือนที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค(Cronbach 's Alpha Coefficient)= 0.781 รัตนา สัมราญใจ(68) หาค่าความเชื่อมั่นโดยนำไปใช้กับสตรีวัยหมดประจำเดือน จำนวน 30 ราย ได้ค่า Cronbach 's Alpha Coefficient = 0.79 โดยให้เลือกรับตามความรู้สึกและอาการที่เกิดขึ้นกับตนเองในระยะเวลา 1 เดือนที่ผ่านมา ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า Likert scale 4 ระดับ คือ

ไม่มี หมายถึง ภายใน 1 เดือนที่ผ่านมาไม่มีอาการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นเลย

เล็กน้อย หมายถึง ภายใน 1 เดือนที่ผ่านมามีอาการเกิดขึ้นนานๆ ครั้ง(โดยเฉลี่ยน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ครั้ง/สัปดาห์ หรืออย่างน้อยเดือนละครั้ง)

ปานกลาง หมายถึง ภายใน 1 เดือนที่ผ่านมามีอาการเกิดขึ้นบ่อยแต่ไม่ทุกวัน (โดยเฉลี่ย 2-3 วัน/สัปดาห์)

มาก หมายถึง ภายใน 1 เดือนที่ผ่านมามีอาการเกิดขึ้นเกือบทุกวัน (โดยเฉลี่ย 4-7 วัน/สัปดาห์)

เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ ถ้าไม่มีอาการเลยในหัวข้อนั้นๆ ให้ 0 คะแนน,ถ้ามีอาการเล็กน้อยให้ 1 คะแนน,ถ้ามีอาการปานกลางให้ 2 คะแนน,ถ้ามีอาการมากให้ 3 คะแนน มีค่าคะแนนของแบบสอบถาม ระหว่าง 0 – 90 คะแนน โดยแบ่งระดับอาการวัยหมดประจำเดือนออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับน้อย ระดับปานกลาง ระดับมาก ซึ่งคำนวณจากค่าพิสัย(Range)

$$\text{Range} = \frac{\text{คะแนนสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม} - \text{คะแนนต่ำสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม}}{\text{จำนวนระดับชั้นที่ต้องการ}}$$

1. อาการวัยหมดประจำเดือนน้อย หมายถึง คะแนนต่ำสุดจนถึงคะแนนต่ำสุด + Range
2. อาการวัยหมดประจำเดือนปานกลาง หมายถึง คะแนนมากกว่าคะแนนต่ำสุด + Range จนถึงคะแนนต่ำสุด + 2 เท่าของRange
3. อาการวัยหมดประจำเดือนมาก หมายถึง คะแนนมากกว่าคะแนนต่ำสุด + 2 เท่าของRange จนถึงคะแนนสูงสุด

$$\text{ดังนั้น Range } \frac{76 - 0}{3} = 25.3$$

คะแนนอาการวัยหมดประจำเดือนระดับน้อย หมายถึง มีคะแนนต่ำกว่า 26 คะแนน
คะแนนอาการวัยหมดประจำเดือนระดับปานกลาง หมายถึง มีคะแนนระหว่าง 26 – 51
คะแนน

คะแนนอาการวัยหมดประจำเดือนระดับมาก หมายถึง มีคะแนนตั้งแต่ 52 คะแนนขึ้นไป

ส่วนที่ 3 เป็นแบบวัดเหตุการณ์ความเครียดในชีวิต (Life stress event) วัดเหตุการณ์ในชีวิตภายใน 1 ปีที่ผ่านมาผู้วิจัยนำมาจากแบบวัดเหตุการณ์ความเครียดในชีวิตของ สมจิตร นคราพานิช(73) ซึ่งสร้างโดยอาศัยแนวทางของ Holmes and Rahe และนำมาปรับให้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของสังคมไทย ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 43 ข้อ แบ่งเหตุการณ์ในชีวิตออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านสุขภาพ 7 ข้อ, ด้านครอบครัว 12 ข้อ, ด้านเศรษฐกิจ 6 ข้อ, ด้านการงาน 10 ข้อและด้านสังคม 8 ข้อ การกำหนดคะแนนในแต่ละข้อนั้นโดยนำแบบสัมภาษณ์ที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 20 ท่าน ประกอบด้วยสูติแพทย์ จิตแพทย์ กำหนดคะแนนแต่ละข้อด้วยวิธีการของเธอร์สโตน คือกำหนดคะแนนเป็น 1ถึง11 คะแนน เหตุการณ์ที่รุนแรงน้อยสุดให้ 1 คะแนน ที่รุนแรงมากขึ้นให้ 2,3,4,5,6,7,8,9,10หรือ11 ตามลำดับ นำคะแนนของข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 20 ท่าน ให้มาหาค่ามัธยฐานซึ่งจะเป็นคะแนนความรุนแรงของเหตุการณ์ในชีวิตข้อนั้นๆ และหาค่าความเที่ยงโดยนำแบบสัมภาษณ์ชุดเดิมไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิเดิมให้คะแนนอีกครั้งแล้วหาค่ามัธยฐานใหม่ นำค่ามัธยฐานในแต่ละข้อในแต่ละระยะเวลาทั้งสองครั้ง มาหาค่าความเชื่อถือได้ของคะแนนเหตุการณ์ความเครียดในชีวิตเป็น .97 สมจิตร นคราพานิช ได้นำแบบสัมภาษณ์ที่แก้ไขความตรงตามเนื้อหาและกำหนดคะแนนเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่แผนกสูติกรรม โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โดยการทดสอบซ้ำ (Test Retest) ได้ค่าคะแนนความเชื่อถือได้ของแบบสัมภาษณ์ทั้งฉบับเท่ากับ .99 (คะแนนตามความรุนแรงของเหตุการณ์รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก) จึงนำค่าคะแนนเหตุการณ์ความเครียดมาจัดระดับ

โดยแบ่งระดับเหตุการณ์ความเครียดในชีวิตออกเป็น 3 ระดับ คือระดับต่ำ ระดับปานกลาง ระดับสูง ซึ่งคำนวณจากค่าพิสัย (Range)

$$\text{Range} = \frac{\text{คะแนนสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม} - \text{คะแนนต่ำสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม}}{\text{จำนวนระดับขั้นที่ต้องการ}}$$

1. เหตุการณ์ความเครียดในชีวิตระดับต่ำ หมายถึง คะแนนต่ำสุดจนถึงคะแนนต่ำสุด + Range
2. เหตุการณ์ความเครียดในชีวิตระดับปานกลาง หมายถึง คะแนนมากกว่าคะแนนต่ำสุด + Range จนถึงคะแนนต่ำสุด + 2 เท่าของ Range
3. เหตุการณ์ความเครียดในชีวิตระดับสูง หมายถึง คะแนนมากกว่าคะแนนต่ำสุด + 2 เท่าของ Range จนถึงคะแนนสูงสุด

$$\text{ดังนั้น Range } \frac{146.65 - 0}{3} = 48.88$$

3

เหตุการณ์ความเครียดในชีวิตระดับต่ำ หมายถึง มีคะแนนต่ำกว่า 48.89 คะแนน

เหตุการณ์ความเครียดในชีวิตระดับปานกลาง หมายถึง มีคะแนนระหว่าง 48.89 – 97.76 คะแนน

เหตุการณ์ความเครียดในชีวิตระดับสูง หมายถึง มีคะแนนตั้งแต่ 97.77 คะแนนขึ้นไป

ส่วนที่ 4 เป็นแบบวัดการสนับสนุนทางสังคม(Personal Resource Questionnaire-PRQ 85 Part II) ซึ่งสร้างโดย Brant and Weinert โดยอาศัยแนวคิดของ ไวส์(Weiss) ผู้สร้างได้หาค่าความตรงโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านสังคมศาสตร์ ตรวจสอบและหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธี test-retest ในกลุ่มอายุ 30-37 ปี จำนวน 100 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นเป็น .93 ขนาดวรรณพรศิริ(74) นำมาแปลเป็นภาษาไทยโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจความถูกต้องตามเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้เหมาะสมกับคนไทยและนำไปทดลองใช้กับกลุ่มพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่จำนวน 20 คนได้ค่าความเชื่อมั่น .87 โดยวิธี Alpha Cronbach Coefficient แบบวัดการสนับสนุนทางสังคมแบ่งเป็น 5 ด้าน คือด้านความใกล้ชิดสนิทสนม, ด้านการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม, ด้านการได้รับการส่งเสริมให้มีการพัฒนา, ด้านความรู้สึกรู้สึกเห็นคุณค่าของตนเองและด้านการมีผู้ให้ความช่วยเหลือและแนะนำ ประกอบด้วยข้อคำถาม 25 ข้อ เป็นข้อคำถามทางบวก 20 ข้อ และทางลบ 5 ข้อ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

	ข้อคำถามทางด้านบวก (คะแนน)	ข้อคำถามทางด้านลบ (คะแนน)
เห็นด้วยมากที่สุด	7	1
เห็นด้วย	6	2
ค่อนข้างจะเห็นด้วย	5	3
ไม่แน่ใจ	4	4
ค่อนข้างจะไม่เห็นด้วย	3	5
ไม่เห็นด้วย	2	6
ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	1	7

แบบวัดการสนับสนุนทางสังคมมีค่าคะแนนรวมของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง

25 -175 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน มี 7 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด, เห็นด้วย, ค่อนข้างจะเห็นด้วย, ไม่แน่ใจ, ค่อนข้างจะไม่เห็นด้วย, ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยมากที่สุด สำหรับข้อความที่มีลักษณะเป็นบวกต่อเรื่องที่ต้องการวัดจะให้คะแนนเป็น 7=เห็นด้วยมากที่สุด 6=เห็นด้วย 5=ค่อนข้างจะเห็นด้วย 4=ไม่แน่ใจ 3=ค่อนข้างจะไม่เห็นด้วย 2=ไม่เห็นด้วย 1=ไม่เห็นด้วยมากที่สุด สำหรับข้อความที่มีลักษณะเป็นลบต่อเรื่องที่ต้องการวัด จะให้คะแนนในทางกลับกันคือ 1, 2, 3, 4, 5, 6 และ 7 ตามตัวเลือกดังกล่าว

แบ่งระดับการสนับสนุนทางสังคม เป็น 3 ระดับ คือ ระดับต่ำ ระดับปานกลาง ระดับสูง ซึ่งคำนวณจากค่าพิสัย (Range)

$$\text{Range} = \frac{\text{คะแนนสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม} - \text{คะแนนต่ำสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม}}{\text{จำนวนระดับขั้นที่ต้องการ}}$$

1. การสนับสนุนทางสังคมระดับต่ำ หมายถึง คะแนนต่ำสุดจนถึงคะแนนต่ำสุด + Range
2. การสนับสนุนทางสังคมระดับปานกลาง หมายถึง คะแนนมากกว่าคะแนนต่ำสุด + Range จนถึงคะแนนต่ำสุด + 2 เท่าของ Range
3. การสนับสนุนทางสังคมระดับสูง หมายถึง คะแนนมากกว่าคะแนนต่ำสุด + 2 เท่าของ Range จนถึงคะแนนสูงสุด

$$\text{ดังนั้น Range } \frac{170 - 73}{3} = 32.3$$

การสนับสนุนทางสังคมระดับต่ำ หมายถึง มีคะแนนต่ำกว่า 106 คะแนน
 การสนับสนุนทางสังคมระดับปานกลาง หมายถึง มีคะแนนระหว่าง 106-138 คะแนน
 การสนับสนุนทางสังคมระดับสูง หมายถึง มีคะแนนตั้งแต่ 139 ขึ้นไป

ส่วนที่ 5 แบบวัดความวิตกกังวลSTAI (Form Y) ของSpielbergerและคณะ(36) พัฒนา
 มาจากแบบวัดSTAI(Form X) โดยได้แก้ไขข้อบกพร่องที่แบบวัดSTAI(Form X) ไม่สามารถ
 แยกแยะภาวะซึมเศร้าและวิตกกังวลได้อย่างชัดเจนแปลและเรียบเรียงโดยมาลาตี รุ่งเรืองศิริพันธ์
 สาขาจิตวิทยาการปรึกษา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แบบวัดความวิตกกังวลSTAI
 Form-Y มาลาตี รุ่งเรืองศิริพันธ์เป็นผู้แปลและได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาแบบวัดที่แปล
 เป็นภาษาไทยแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบการใช้ภาษาและการคงความหมาย
 เดิมและความเหมาะสมในการนำไปใช้

spielberger(อ้างถึงใน มาลาตี รุ่งเรืองศิริพันธ์)(75) ตรวจสอบความเที่ยงตรงและความ
 แม่นยำโดยการทดสอบซ้ำในนักเรียนมัธยมพบว่า T-Anxietyมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .65
 ถึง.75 ส่วน S-Anxiety มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา.34ถึง.62

ลีและร็อบบิ้นส์(อ้างถึงใน มาลาตี รุ่งเรืองศิริพันธ์)(75)ทดสอบในนักศึกษาและบุคคล
 ทั่วไปได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ S-Anxiety ระหว่าง.91ถึง.93 และT-Anxiety ระหว่าง .90ถึง.92

ในประเทศไทย ดารารวรรณ ต๊ะปิ่นตา(76)ได้นำแบบวัด STAI (FormY) ไปวัดความวิตก
 กังวลของพยาบาลที่ดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ จำนวน86 คนได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ .90

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามภาวะวิตกกังวลSTAI ไปทดสอบกับสตรีวัยหมดประจำเดือนที่มา
 รับบริการที่คลินิกวัยหมดประจำเดือนโรงพยาบาลแม่และเด็ก จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 30 คน
 แล้วนำไปหาความเที่ยงด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่น STAI (FormY-1)เท่ากับ
 .937 STAI (FormY-2) เท่ากับ .883 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .939

แบบวัดSTAI ประกอบด้วยแบบวัดความวิตกกังวลที่เป็นลักษณะประจำตัวของบุคคล
 (A-Trait) จำนวน20 ข้อ และแบบวัดความวิตกกังวลต่อสถานการณ์เฉพาะ (A-State) จำนวน20
 ข้อ ข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ

การตอบแบบวัด

STAI Form Y-1 ข้อคำถามแต่ละข้อเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ให้ผู้ตอบเลือกตอบตามความรู้สึกขณะนั้น โดยเลือกหมายเลข 1 – 4 ซึ่งมีลักษณะดังนี้

หมายเลข	1	=	ไม่เกิดขึ้นเลย
หมายเลข	2	=	เกิดขึ้นบ้าง
หมายเลข	3	=	เกิดขึ้นค่อนข้างมาก
หมายเลข	4	=	เกิดขึ้นมากที่สุด

STAI Form Y-2 ข้อคำถามแต่ละข้อเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับให้ผู้ตอบเลือกตอบตามความรู้สึกทั่วไปของตนเอง โดยเลือกหมายเลข 1 – 4 ซึ่งมีลักษณะดังนี้

หมายเลข	1	=	เกือบจะไม่เคยเกิดเลย
หมายเลข	2	=	เกิดขึ้นเป็นบางครั้ง
หมายเลข	3	=	เกิดบ่อยครั้ง
หมายเลข	4	=	เกิดเกือบตลอดเวลา

เกณฑ์การให้คะแนน STAI จะมีคะแนนรายข้อ ตั้งแต่ 1 – 4 คะแนน แบบวัดมีข้อความทั้งทางบวกและลบเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

	คะแนนของข้อความทางบวก	คะแนนของข้อความทางลบ
หมายเลข 1	4	1
หมายเลข 2	3	2
หมายเลข 3	2	3
หมายเลข 4	1	4

โดยข้อความทางบวกของ S – Anxiety: 1,2,5,8,10,11,15,16,19,20 และข้อความทางบวกของ T- Anxiety : 21,23,26,27,30,33,34,36,39 กลับคะแนนสำหรับข้อความทางลบ

โดยคะแนนรวมทั้ง 20 ข้อ ในแต่ละชุดของความวิตกกังวลจะมีตั้งแต่ 20 – 80 คะแนน

เกณฑ์ในการแบ่งระดับคะแนน ใช้ค่า mean และ S.D. ที่ได้จากการศึกษาของ Spielberger(36) โดยนำค่า mean และ SD ของ กลุ่มประชากรวัยผู้ใหญ่ จำนวน 1,838 คน มาใช้ในการคำนวณ ดังนี้

STATE : mean \pm SD = 35.20 \pm 10.61 คะแนน

TRAIT : mean \pm SD = 34.79 \pm 9.22 คะแนน

ทั้งภาวะวิตกกังวลแบบ state และ trait แบ่งระดับภาวะวิตกกังวลออกเป็น 3 ระดับ วิตกกังวลระดับต่ำ ระดับปานกลาง ระดับสูง

A - State

1. สตรีวัยเปลี่ยนที่มีภาวะวิตกกังวลระดับต่ำ หมายถึง สตรีวัยเปลี่ยนที่มีคะแนนแบบวัดภาวะวิตกกังวลน้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยของแบบวัด ลบ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สตรีวัยเปลี่ยนที่มีภาวะวิตกกังวลระดับปานกลาง หมายถึง สตรีวัยเปลี่ยนที่มีคะแนนแบบวัดภาวะวิตกกังวลอยู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดรวมกับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดลบกับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. สตรีวัยเปลี่ยนที่มีภาวะวิตกกังวลระดับสูง หมายถึง สตรีวัยเปลี่ยนที่มีคะแนนแบบวัดภาวะวิตกกังวลมากกว่าคะแนนเฉลี่ยของแบบวัด รวมกับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สตรีวัยเปลี่ยนที่มีภาวะวิตกกังวลระดับต่ำ หมายถึง มีคะแนนต่ำกว่า 24.59 คะแนน

สตรีวัยเปลี่ยนที่มีภาวะวิตกกังวลระดับปานกลาง หมายถึง มีคะแนนอยู่ระหว่าง 24.59 – 45.81 คะแนน

สตรีวัยเปลี่ยนที่มีภาวะวิตกกังวลระดับสูง หมายถึง มีคะแนนตั้งแต่ 45.82 คะแนนขึ้นไป

A - Trait

1. สตรีวัยเปลี่ยนที่มีภาวะวิตกกังวลระดับต่ำ คือ สตรีวัยเปลี่ยนที่มีคะแนนแบบวัดภาวะวิตกกังวลน้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยของแบบวัด ลบ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สตรีวัยเปลี่ยนที่มีภาวะวิตกกังวลระดับปานกลาง คือ สตรีวัยเปลี่ยนที่มีคะแนนแบบวัดภาวะวิตกกังวลอยู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดรวมกับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดลบกับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. สตรีวัยเปลี่ยนที่มีภาวะวิตกกังวลระดับสูง คือ สตรีวัยเปลี่ยนที่มีคะแนนแบบวัดภาวะวิตกกังวลมากกว่าคะแนนเฉลี่ยของแบบวัด รวมกับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สตรีวัยเปลี่ยนที่มีภาวะวิตกกังวลระดับต่ำ หมายถึง มีคะแนนต่ำกว่า 25.57 คะแนน

สตรีวัยเปลี่ยนที่มีภาวะวิตกกังวลระดับปานกลาง หมายถึง มีคะแนนอยู่ระหว่าง 25.57 – 44.01 คะแนน

สตรีวัยเปลี่ยนที่มีภาวะวิตกกังวลระดับสูง หมายถึง มีคะแนนตั้งแต่ 44.02 คะแนนขึ้นไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีการดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล

2. นำหนังสือจากภาควิชาจิตเวชศาสตร์ ยื่นต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3. เมื่อได้รับอนุมัติให้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้เข้าพบหัวหน้าหน่วยและหัวหน้าพยาบาลประจำคลินิกวัยหมดประจำเดือน ของโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์เพื่อชี้แจงรายละเอียดในการเก็บข้อมูลต่อไป

4. ขั้นตอนในการเก็บข้อมูลนั้นผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมาเก็บข้อมูลทุกวันอังคารและวันพุธ เวลา 8.00 – 12.00 น. โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 แนะนำตัวกับผู้มารับบริการถึงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และแบบทดสอบขณะที่กลุ่มตัวอย่างรอตรวจหรือภายหลังได้รับการตรวจ เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมให้ความร่วมมือ ผู้วิจัยอธิบายถึงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย ตลอดจนแจ้งการพิทักษ์สิทธิ์ของสตรีวัยเปลี่ยนให้ทราบ

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล และหลังจากนั้นอธิบายขั้นตอนวิธีการตอบแบบทดสอบในตอนต้นที่ 2 ถึงตอนที่ 5 ให้กลุ่มตัวอย่างฟังจนเป็นที่เข้าใจแล้วให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบวัดความรุนแรงของอาการวัยหมดประจำเดือน, แบบวัดเหตุการณ์ความเครียดในชีวิต, แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม และแบบวัดภาวะวิตกกังวล โดยไม่จำกัดเวลาตอบ เมื่อผู้วิจัยเก็บข้อมูลได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ คือ 295 รายจากนั้นนำข้อมูลมาตรวจให้คะแนนแล้วทำการวิเคราะห์ผลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา(Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ใช้สถิติเชิงอนุมาน(Inferential Statistics) ในการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของภาวะวิตกกังวลกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางชีวภาพและปัจจัยทางจิตสังคมของสตรีวัยเปลี่ยน โดยตัวแปรที่มี 2 กลุ่มใช้ t-test ถ้ามากกว่า 2 กลุ่มใช้ One-way ANOVA และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใช้การทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของ LSD's Method

3. ใช้สถิติ Pearson's product moment correlation coefficient เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างอาการวัยหมดประจำเดือน เหตุการณ์ความเครียดในชีวิต การสนับสนุนทางสังคม ภาวะวิตกกังวลแบบstate ภาวะวิตกกังวลแบบtrait ในสตรีวัยเปลี่ยน

4. หาปัจจัยทำนายที่มีอิทธิพลต่อภาวะวิตกกังวลด้วยวิธี Stepwise Multiple Regression analysis

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย